

ที่ 525/2498

กรมที่ดิน

18 มกราคม 2498

เรื่อง การแจ้งการครอบครองที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์

อ้างถึง หนังสือควมมาก ที่ 27745/2497 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2497

ตามที่ได้อารอปิดหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 ว่า ที่ดินดังต่อไปนี้จะอยู่ในลักษณะที่จะต้องแจ้งการครอบครองหรือไม่ ถ้าประเภทใดต้องแจ้งจะให้ผู้ใดเป็นผู้แจ้ง คือ

1. ที่ดินสาธารณประโยชน์หนึ่งหวงตามไร่ แคว้นบูรณกรุกเข้าไปครอบครองโดยละการและตั้งหลักฐานอยู่ในที่นั้น
2. ที่วัด ที่สำนักสงฆ์ ที่วัดสังฆ์ม์ และที่กลบนา
3. ที่ดินราชพัสดุ อื่นหน่วยราชการต่าง ๆ คุ้มครองอยู่ ที่โรงเรียน ที่ศาลเจ้า ที่ตั้งโรงพยาบาล นั้น

กรมที่ดินได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า เจตนารมณ์ของบทบัญญัติมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มีความประสงค์ใหญ่ที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน แจ้งการครอบครองตนเองเอาเมื่อตอนที่โดยไม่มีข้อยกเว้นอย่างไร จึงที่ใดสงสาเนาหนังสือขอขอรื้อหรือของจังหวัดเพชรบูรณ์กับใหญ่ว่าราชการภาค ทูภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบทางปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ 6886/2497 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2497 แล้ว โดยเฉพาะกรณีจังหวัดหรือไป กรมที่ดินขอแจ้งให้ทราบทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ที่ดินสาธารณประโยชน์ซึ่งใดหวงตามไร่โดยชอบด้วยกฎหมายนั้น ผู้บุกรุกเข้าครอบครองย่อมไม่มีสิทธิ์อย่างไรที่จะเข้ามาใช้เป็นที่ธรุใด แม้ผู้ครอบครองจะได้นำที่ดินนั้นเข้าไปแจ้งการครอบครองก็ไม่เกิดสิทธิขึ้นใหม่แต่ประการใด ฉะนั้น ผู้ครอบครองจึงไม่ต้องแจ้งการครอบครอง
2. ที่วัด ที่สำนักสงฆ์ ที่วัดสังฆ์ม์ ทั้งสามประการนี้แยกพิจารณา ดังนี้ คือ
 - (ก) ถ้าลักษณะของที่ดินเหล่านี้เป็นศาสนสมบัติกลาง กล่าวคือเป็นทรัพย์สินของพระศาสนาซึ่งมีไซของวัดใดวัดหนึ่ง การแจ้งการครอบครองก็ตกเป็นหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรมตามความในมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะสงฆ์ พ.ศ. 2484 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้มีการปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2495

//(ข) ถ้าลักษณะ

กองทะเบียนที่ดิน
ปี 194
วันที่ 29/1.98

(ข) ถ้าลักษณะของที่ดินเป็นศาสนสมบัติของวัด กล่าวคือ เป็นทรัพย์สินของวัดใดวัดหนึ่ง เจ้าอาวาสหรือไวยาวัจกรของวัดนี้แล้วแต่กรณี เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินตามความในมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2484

ส่วนที่กลับมานั้น เป็นที่ดินที่มีอยู่ตั้งแต่เดิมประโยชน์ให้วัดหรือพระศาสนาเท่านั้น ฉะนั้นการแจ้งการครอบครองจึงตกอยู่แก่เจ้าของเดิม เพราะที่เข้ไม่มีไรศาลาสมบัติกลางหรือศาสนสมบัติของวัดแต่ประการใด

3. (ก) ที่ดินราชพัสดุเป็นถือว่า เป็นทรัพย์สินของทางราชการต่างกับที่ดินอื่น เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอื่น ๆ ต้องแจ้งการครอบครองโดยผู้มีหน้าที่ดูแลรักษา เช่น กรมธนารักษ์ หรือสรรพากร จังหวัดหรือทบวงกรม เมืองที่ครอบครองและที่อื่น ๆ ในที่คั้นนี้แล้วแต่กรณี

(ข) ที่ศาลเจ้า ซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมมหาดไทย ตามกฎเสนาบดีว่าด้วยที่ทุกสถานชะโคศาลเจ้า ลงวันที่ 15 มีนาคม พุทธศักราช 2463 ก็ต้องตกเป็นหน้าที่ของกรมมหาดไทยที่จะดำเนินการแจ้งการครอบครอง

(ค) ที่โรงเรียนและที่ตั้งโรงพยาบาลนี้ ถ้าเป็นที่ดินราชพัสดุ ก็ต้องดำเนินการตาม (ก) แต่ถ้าเป็นทรัพย์สินของทบวงกรม เมืองใด ก็ยอมตกเป็นหน้าที่ของทบวงกรม เมืองนั้น เป็นผู้แจ้งการครอบครอง.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) ศ. ไทยวัฒน์
(นายศักดิ์ ไทยวัฒน์)
อธิบดีกรมที่ดิน.

ได้รับสั่ง
ช.ก.
ช.กรมที่ดิน
ท.กรมที่ดิน
ท.กรมที่ดิน
ท.อธิบดีกรมที่ดิน

สำเนาอันถูกต้อง.

ที่ 624 /2488

เรียน ผู้ว่าราชการภาค ทุกภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดกาฬสินธุ์) กรมที่ดินขอส่งสำเนาหนังสือตอบรับหรือของจังหวัดกาฬสินธุ์มา เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบและถือปฏิบัติ.

214.ค.28
(นายเสริม ศาลิคุปต์)
เลขาธิการ สงนามแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

24.1.98

ทศ.2

1540 กต.
24.1.98

ระเบียบ พ.